

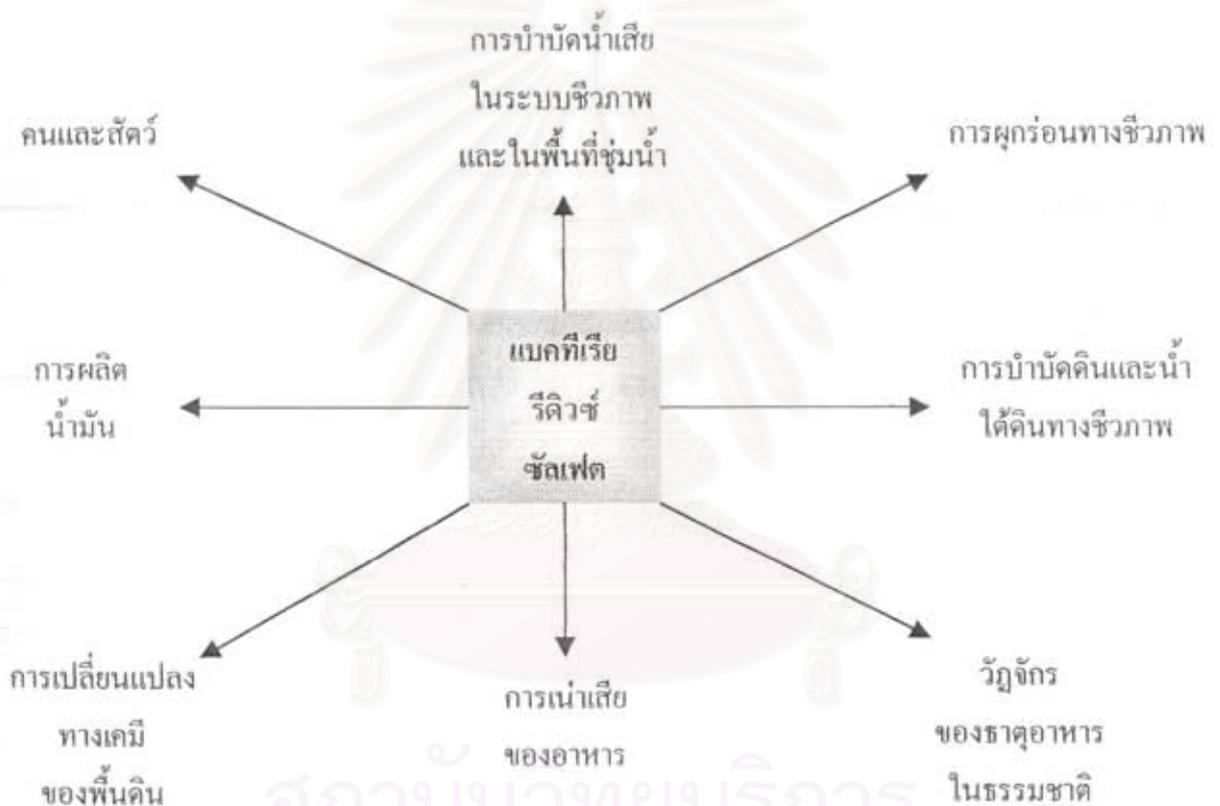
1.1 ความเป็นมา

ความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมควรจะต้องควบคู่กันไปกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพชีวิตของผู้คนในสังคม การระวังรักษาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสาธารณะ โดยการควบคุม การระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด โดยเฉพาะจากโรงงานอุตสาหกรรมเป็นมาตรการที่มีความสำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากโรงงานอุตสาหกรรมด้วยการใช้ทรัพยากรน้ำอย่าง ประหยัดและบำบัดให้ได้มาตรฐานก่อนทิ้ง มลพิษที่ปนเปื้อนในน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ อาจอยู่ในรูปความร้อน, สารอินทรีย์, สารแขวนลอย รวมทั้งไอออนของโลหะหนัก โดยน้ำเสียแต่ละ ประเภทจะมีลักษณะเฉพาะตัวและต้องการเทคนิคในการบำบัดที่แตกต่างกัน สำหรับน้ำเสียที่มีไอออนของ โลหะหนักปนเปื้อน เทคนิคในการบำบัดที่ใช้ในปัจจุบันส่วนใหญ่คือ การบำบัดด้วยระบบเคมี โดยอาศัย การตกตะกอนผลึกของโลหะหนักไฮดรอกไซด์หรือโลหะหนักซัลไฟด์ซึ่งต้องอาศัยการเติมสารเคมี และ ต้องใช้พลังงานจำนวนหนึ่งในการควบคุม ทำให้มีแนวคิดที่จะทดลองใช้ระบบบำบัดน้ำเสียชีวภาพ แบบไร้ออกซิเจนสำหรับบำบัดน้ำเสียที่ถูกปนเปื้อนด้วยไอออนของโลหะหนัก โดยอาศัยบทบาทของ แบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต ซึ่งอาจทำให้ได้ระบบแบบใหม่ที่ใช้พลังงานและสารเคมีน้อยกว่าระบบบำบัดเคมี และสอดคล้องกับแนวคิด clean technology สำหรับการบำบัดน้ำเสีย โดยมีสาระสำคัญคือการประหยัด พลังงาน ใช้สารเคมีน้อยที่สุด และผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม

แบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต มีลักษณะสมบัติที่เด่นชัด คือความสามารถในการใช้ซัลเฟตเป็นสารรับ อิเล็กตรอนตัวสุดท้ายในกระบวนการหายใจ ความสนใจของนักวิจัยและนักวิชาการในสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับแบคทีเรียชนิดนี้ได้เพิ่มสูงขึ้นมากในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา โดยพบว่าแบคทีเรียชนิดนี้ สามารถพบได้โดยทั่วไปในธรรมชาติ และมีบทบาทอย่างหลากหลายทั้งในกระบวนการทางธรรมชาติ และกระบวนการทางอุตสาหกรรม (Barton และ Tomei, 1995) ดังแสดงในรูปที่ 1.1 ตัวอย่างเช่น

- กวนและสัตว์ (Animal Associations) ภายในลำไส้ของคนและสัตว์หลายชนิดสามารถพบแบคทีเรีย ผลิตมีเทนและแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตดำรงชีวิตอยู่ได้ ซึ่งศึกษาจากชนิดจุลินทรีย์ที่พบในอุจจาระ โดย จะพบแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตมากกว่า ถ้าอาหารที่บริโภคเข้าไปมีซัลเฟตเป็นองค์ประกอบสูง นอกจากนั้น มีรายงานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีสุขภาพระบบทางเดินอาหารทำงานเป็นปกติ ปริมาณของก๊าซ ไฮโดรเจนซัลไฟด์ที่ผลิตขึ้นจะมีน้อยกว่า

- การผลิตน้ำมัน (Fuel Production) เช่น ในการขุดเจาะน้ำมันมีเทคนิคพิเศษเพื่อช่วยเพิ่มปริมาณน้ำมันดิบจากหลุมเจาะด้วยการอัดแบคทีเรียรีดิวัซซ์ซัลเฟตเข้าสู่หลุมเจาะ เนื่องจากแบคทีเรียรีดิวัซซ์ซัลเฟตบางสายพันธุ์สามารถเร่งการปลดปล่อยน้ำมันออกจากชั้นทรายใต้ดินที่มีน้ำมันสะสมตัวอยู่ (oil-containing sand)

รูปที่ 1.1 บทบาทอันหลากหลายของ แบคทีเรียรีดิวัซซ์ซัลเฟต ในธรรมชาติและอุตสาหกรรม

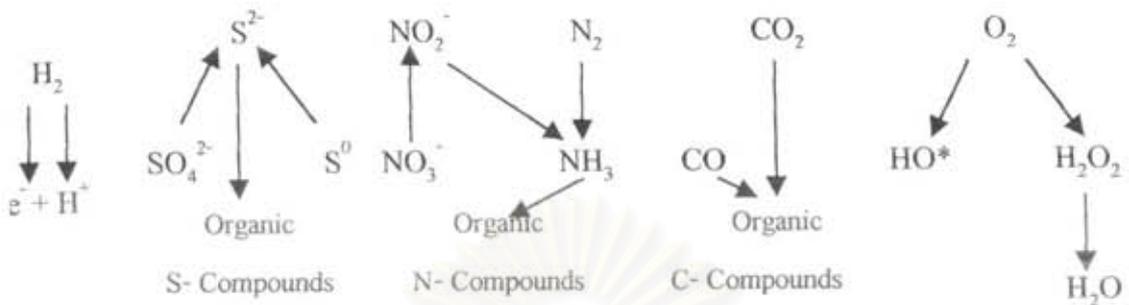
(Barton และ Tomei, 1995)

- การบำบัดน้ำเสียในระบบชีวภาพ และในพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland & Wastewater Treatment) ลักษณะสมบัติของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตในการย่อยสลายสารอินทรีย์ โดยใช้ซัลเฟตเป็นสารรับอิเล็กตรอนและให้ซัลไฟด์ออกมา ทำให้มันมีบทบาทในการบำบัดน้ำเสียทั้งในระบบไร้อากาศโดยตรงและในระบบพื้นที่ชุ่มน้ำ(Wetland) สำหรับบทบาทในระบบไร้อากาศ เกิดจากน้ำเสียจากอุตสาหกรรม หรือโรงงานบางประเภท เช่น โรงกลั่นสุรา, โรงผลิตยา, โรงงานปลากระป๋อง เป็นต้น มีซัลเฟตค่อนข้างสูงซึ่งเหมาะสมต่อการดำรงชีพของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต โดยข้อดีอย่างหนึ่งของระบบที่มีแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตสูง คือ ตะกอนที่ตกค้างสามารถรีดน้ำออกได้ง่าย ในส่วนของระบบพื้นที่ชุ่มน้ำที่รับน้ำเสียปนเปื้อนโลหะหนัก ซัลไฟด์ที่เกิดจากแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตที่เจริญเติบโตในส่วนที่เกิดสภาวะไร้อากาศของพื้นที่ชุ่มน้ำจะช่วยในการตกตะกอนผลึกโลหะหนักที่ปนเปื้อนออกจากน้ำเสีย
- การผุกร่อนทางชีวภาพของวัสดุ (Biocorrosion) วัสดุก่อสร้างหลายชนิด เช่น เหล็ก โลหะผสม หรือคอนกรีต จะเกิดการผุกร่อนได้จากกรดซัลฟูริกที่เกิดขึ้นจากผลรวมการออกซิไดซ์ธาตุซัลเฟอร์และไฮโดรเจนซัลไฟด์เป็นลำดับขั้น โดยแบคทีเรียออกซิไดซ์ซัลเฟอร์และแบคทีเรียออกซิไดซ์ซัลไฟด์ตามลำดับ โดยได้ไฮโดรเจนซัลไฟด์จากการรีดิวซ์ซัลเฟตของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตเป็นจุดเริ่มต้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การผุกร่อนแบบ crown corrosion ของท่อรวบรวมน้ำเสียคอนกรีต
- การบำบัดดินและน้ำใต้ดินทางชีวภาพ (Bioremediation) คือการใช้ปฏิกิริยาซัลเฟตรีดักชันในการกำจัดซัลเฟตและโลหะหนักที่ปนเปื้อนในดิน หรือน้ำใต้ดิน
- วัฏจักรของธาตุอาหารในธรรมชาติ (Environmental Nutrient Cycles) โดยเฉพาะวัฏจักรซัลเฟอร์ เนื่องจากแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตมีบทบาทสำคัญ ในการเปลี่ยนรูปซัลเฟตให้เป็นรูปซัลไฟด์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของวงจรวงของวัฏจักรซัลเฟอร์ทางชีววิทยา
- การเน่าเสียของอาหาร (Food Spoilage) โดยเฉพาะอาหารกระป๋อง เช่น ข้าวโพดกระป๋อง , ผักกระป๋อง เป็นต้น เนื่องจากแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาพไร้ออกซิเจน ดังนั้นจึงเจริญเติบโตได้ในอาหารที่บรรจุภายในกระป๋องโลหะ และทำให้อาหารภายในกระป๋องเน่าเสียจากของเสียที่ขับออกภายนอกเซลล์ในการย่อยสลายสารอาหาร โดยแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต
- การเปลี่ยนแปลงทางเคมีของพื้นดิน (Geochemical Transformations) เช่น แบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตบางสายพันธุ์มีความสามารถในการรีดิวซ์เหล็กเฟอร์ริก(Fe^{3+}) ให้เปลี่ยนเป็นmagnetite(Fe_3O_4) หรือ Siderite ($FeCO_3$) รวมทั้งการรีดิวซ์ยูเรเนียม(U^{6+}) ให้เปลี่ยนเป็นUraninite (UO_2) เป็นต้น

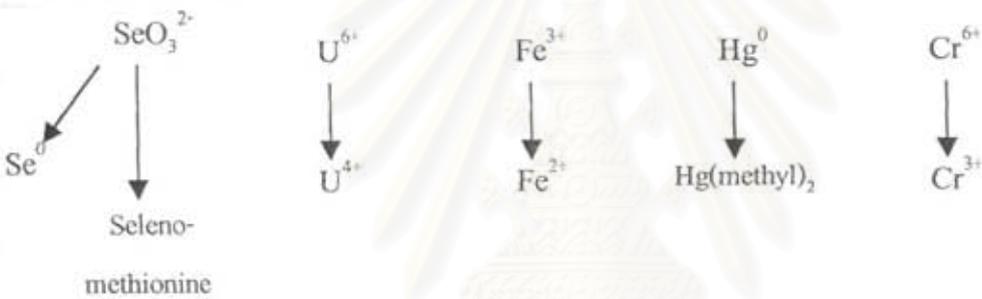
นอกจากบทบาทของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตในภาพกว้างข้างต้น การศึกษาทางด้านจุลชีววิทยา และชีวเคมีของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตในด้านลึกทำให้พบว่า แบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตในสายพันธุ์ต่างๆ มีความสามารถพิเศษเฉพาะตัวทางชีวเคมีในการปรับตัวที่แตกต่างกันเมื่อต้องอาศัยอยู่ในสภาวะคิปลกติ เช่น แบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตบางสายพันธุ์สามารถใช้ในเตรคและไนโตรด เป็นสารรับอิเล็กตรอนและเปลี่ยนให้เป็นก๊าซไนโตรเจนและแอมโมเนียได้ รวมทั้งในบางครั้งยังสามารถดึงก๊าซไนโตรเจนมาใช้เป็นแหล่งไนโตรเจนสำหรับการเจริญเติบโตของเซลล์ หรือแม้แต่ความสามารถในการรีดิวซ์ออกซิเจนให้ไปอยู่ในรูปน้ำของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตบางสายพันธุ์ที่มีเอนไซม์ในการจัดการกับออกซิเจน ขณะที่ความสามารถในการรีดิวซ์ซัลเฟตและซัลเฟอร์ให้เปลี่ยนเป็นซัลไฟด์เป็นลักษณะสมบัติเฉพาะตัวที่โดดเด่นของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตอยู่แล้ว

นอกเหนือจากชนิดของสารรับอิเล็กตรอนที่เป็นอออนลบโดยทั่วไป แบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตยังสามารถรีดิวซ์ครอบคลุมไปถึงอออนบวกของโลหะหนักหลายชนิด เช่น การรีดิวซ์เหล็กเฟอร์ริก(Fe^{3+})เป็นเหล็กเฟอร์รัส(Fe^{2+}), การรีดิวซ์ selenite เป็นธาตุ selenium และการรีดิวซ์ selenate เป็น hydrogen selenide ขณะที่จะไม่เกิดการรีดิวซ์ธาตุselenium ให้เป็น hydrogen selenide เป็นต้น รวมทั้งยังมีความสามารถในการแปลงรูปธาตุปรอท(Hg^0)ให้เปลี่ยนเป็น methylmercury $Hg(methyl)_2$ โดยเรียกว่าปฏิกิริยา methylation ด้วยกลไกการเจริญเติบโตแบบ fermentative growth ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีพของตัวเอง เนื่องจาก methylmercury มีความเป็นพิษต่อแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตน้อยกว่า ขณะที่เมื่อแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตเติบโตด้วยกลไก sulfate respiration อัตรา methylation จะอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นการรีดิวซ์โลหะบางชนิดทางอ้อมด้วยซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นจากการเกิดซัลเฟตรีดักชันตามปกติ เช่น การรีดิวซ์ Cr^{6+} หรือ selenite ด้วยซัลไฟด์ให้เปลี่ยนเป็น Cr^{3+} หรือ ธาตุ selenium ก็สามารถเกิดขึ้นได้เช่นเดียวกัน และรูปที่ 1.2 แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของสารต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดจากความสามารถพิเศษเฉพาะตัวทางชีวเคมีของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต

รูปที่ 1.2 ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสารต่างๆทางเคมีของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต
(Barton และ Tomei, 1995)

สถาบันวิทยบริการ

ในมุมมองทางวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมด้านการบำบัดน้ำเสีย บทบาทของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตในอดีต จะอยู่ในขอบเขตของการบำบัดแบบไร้อากาศ ซึ่งถูกมองว่ามีผลยับยั้งการทำงานของแบคทีเรียผลิตมีเทน, ทำให้ปริมาณก๊าซมีเทนที่เกิดขึ้นลดลง, ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นของก๊าซไข่เน่า และการผุกร่อนแบบ crown corrosion ของท่อรวบรวมน้ำเสียคอนกรีต อย่างไรก็ตามสำหรับแนวคิดใหม่เกี่ยวกับบทบาทของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตในการบำบัดน้ำเสียที่ปนเปื้อนด้วยโลหะหนักนั้น จะเป็นการประยุกต์บทบาทของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต โดยมองถึงประโยชน์ของซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นอิออนประจุลบที่มีความสามารถสูงในการจับกับอิออนบวกของโลหะหนักเกิดเป็นตะกอนผลึกโลหะหนักซัลไฟด์ และมีงานวิจัยหลายชิ้นได้ทำขึ้นเพื่อทดสอบความเป็นไปได้ของแนวคิดดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

Wijaya S., Henderson W.D., Bewtran J.K. และ Biswas N. (1993) ได้ทำการวิจัยโดยใช้ถังปฏิกรณ์แบบถังกรองไร้อากาศขนาดห้องปฏิบัติการ ในการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตเพื่อการบำบัดโลหะหนักโดยใช้น้ำเสียสังเคราะห์ที่มีแกลดเดคเป็นแหล่งคาร์บอนพบว่าระบบมีความสามารถบำบัดโลหะหนักละลายได้อย่างน่าพอใจ โดยมีประสิทธิภาพในการลด Cr, Pb, Cu และ Cd ได้ถึง 80%, >90%, >90% และ 99% ตามลำดับ โดยความเข้มข้นสูงสุดของแต่ละชนิดโลหะหนักเท่ากับ 45 มก./ล. Cr, > 18 มก./ล. Pb, 400 มก./ล. Cu และ 550 มก./ล. Cd

Gundry M.J., Henry J.G. และ Prasad D. (1990) ได้ทดลองป้อนน้ำเสียจากโรงงานชุบโลหะซึ่งมี Ni ปนเปื้อนเข้มข้น 80 มก./ล. และ ซัลเฟต 210 มก./ล. ผสมน้ำเสียชุมชนซึ่งมีค่าซีโอตีประมาณ 700 มก./ล. เข้าสู่ถังปฏิกรณ์แบบถังกรองไร้อากาศโดยความเข้มข้นของ Ni ในน้ำเสียที่ผสมแล้วมีความเข้มข้นเท่ากับ 47 มก./ล. และเมื่อผ่านระบบมีค่าลดลงเหลือ 0.36 มก./ล.

Dvorak D.H., Hedin R.S., Edenborn H.M. และ McIntire P.E. (1992) ได้ทดลองใช้ถังปฏิกรณ์ไร้ออกซิเจนแบบถังกรองไร้อากาศบำบัดน้ำที่ถูกปนเปื้อนด้วยโลหะหนักจากเหมืองถ่านหิน พบว่าความเข้มข้น Al, Cd, Fe, Mn, Ni, และ Zn ลดลงกว่า 95% โดย Cd, Fe, Ni และบางส่วนของ Zn จับตัวกับซัลไฟด์อยู่ในรูปของโลหะซัลไฟด์ในรูปที่ไม่ละลายน้ำโดยได้ซัลไฟด์มาจากแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต ขณะที่ Al, Mn และบางส่วนของ Zn จะอยู่ในรูปของโลหะไฮดรอกไซด์หรือคาร์บอนเนตโดยน้ำออกจากถังปฏิกรณ์มีค่าพีเอชเป็นกลางและมีค่าความเป็นด่างสูงขึ้น

สิ่งที่น่าสนใจนอกเหนือจากประสิทธิภาพการกำจัดโลหะหนักที่คิดเลิศ จากตัวอย่างงานวิจัยที่ได้ข้างต้นนี้คือลักษณะร่วมของรูปแบบระบบของถังปฏิกรณ์ที่มีการป้อนน้ำเสียที่ปนเปื้อนโลหะหนักเข้าสู่ถังปฏิกรณ์ที่มีเชื้อแบคทีเรียโดยตรงดังแสดงในรูป 1.3 โดยรูปแบบของการป้อนน้ำเสียปนเปื้อนโลหะหนักเข้าสู่ถังปฏิกรณ์ดังกล่าวจะทำให้ตะกอนผลึกโลหะหนักซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นสัมผัสกับเชื้อแบคทีเรียได้โดยตรงและจะเป็นปัญหาต่อการแยกสิ่งตะกอนผลึกโลหะหนักซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นแล้วออกจากระบบ จนอาจส่งผลยับยั้งการทำงานของแบคทีเรียและทำให้ระบบล้มเหลวได้ โดยมีรายงานวิจัยของ Liu Y. และ Fang H.H.P. (1998) ซึ่งได้ทำการศึกษาโครงสร้างเชื้อตะกอนแบคทีเรียไร้อากาศ (anaerobic granules) ที่ผ่านการบำบัดน้ำเสียที่มีซัลเฟตในระดับความเข้มข้นต่างๆ พบว่าในโครงสร้างของเม็ดตะกอนแบคทีเรียไร้อากาศจากถังปฏิกรณ์ที่มีผลการทำงานล้มเหลว มีตะกอนผลึกจำนวนมากอยู่ที่ผิวของแบคทีเรียซึ่งประกอบไปด้วยส่วนประกอบของธาตุซัลเฟอร์, คอปเปอร์, เหล็ก และนิกเกิล และได้ตั้งสมมติฐานว่าตะกอนผลึกดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของตะกอนผลึกโลหะหนักซัลไฟด์ ดังนั้น รูปแบบของถังปฏิกรณ์ที่ตะกอนผลึกโลหะ

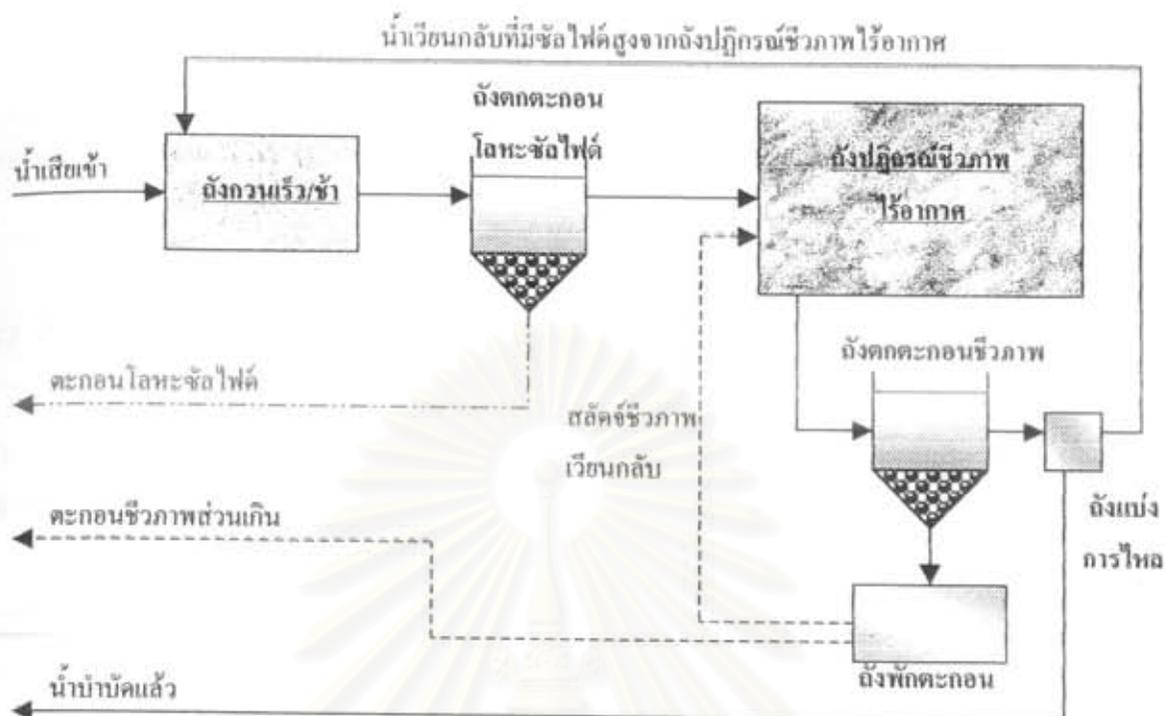
หมักซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นสามารถต้มผัดได้ โดยตรงกับเชื้อแบคทีเรียอาจขาดความเหมาะสมในเชิงความยั่งยืนของระบบ

รูปที่ 1.3 รูปแบบถังปฏิกรณ์ที่ป้อนน้ำเสียปนเปื้อนโลหะหนักเข้าถังปฏิกรณ์ที่มีเชื้อแบคทีเรียโดยตรง

สถาบันวิทยบริการ

ในมุมมองดังกล่าวมีรายงานวิจัยที่ได้เสนอรูปแบบของระบบถังปฏิกรณ์ที่จัดให้มีการแยกส่วนของการผลิตซัลไฟด์ของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟต และการเกิดปฏิกิริยาการตกตะกอนผลึกโลหะหนักซัลไฟด์ ดังแสดงในรูปที่ 1.4 (Hass C.N. และ Polprasert C., 1993) และจากผลการทดลองจากรูปแบบระบบดังกล่าวที่แสดงในรายงานผลการวิจัย ได้แสดงแนวโน้มของศักยภาพของระบบที่ดี ทั้งในเชิงความเป็นไปได้ของการตั้งตะกอนผลึกที่เกิดขึ้นออกจากระบบและในเชิงของค่าซีไอดีในน้ำออกจากระบบซึ่งได้ค่าต่ำอย่างสม่ำเสมอ

รูปที่ 1.4 รูปแบบระบบถังปฏิกรณ์ที่มีการแยกส่วนการผลิตซัลไฟด์และการเกิดตะกอนผลึกโลหะหนัก-ซัลไฟด์ (Hass C.N. และ Polprasert C.,1993)

จากรูปแบบของระบบถังปฏิกรณ์ที่เสนอขึ้นดังกล่าว แสดงถึงความเป็นไปได้ในการนำแนวคิดการบำบัดน้ำเสียโลหะหนักด้วยบทบาทของแบคทีเรียรีดิวซ์ซัลเฟตมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการดึงตะกอนผลึกโลหะหนักซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นออกจากระบบได้ อย่างไรก็ตามยังมีคำถามพื้นฐานที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งจะต้องตรวจสอบให้ชัดเจน ก่อนนำระบบมาใช้จริง เช่น

- จะสามารถควบคุมให้มีปริมาณซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นตามที่ต้องการได้อย่างไร ?
- จะสามารถจัดการเกี่ยวกับความเป็นพิษ และการกักร่อนจากการเกิดขึ้นของก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นอย่างไร ?
- ซัลไฟด์ละลายน้ำที่เหลือจะจัดการอย่างไรต่อไป ?
- ประหยัดสารเคมีจริงหรือไม่ ?
- ประหยัดพลังงานจริงหรือไม่ ?

สำหรับงานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับหนทางควบคุมปริมาณซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นตามที่ต้องการ โดยมุ่งศึกษาผลของความเข้มข้นซีโอดีและซัลเฟตต่อระดับการเกิดซัลเฟตริคชัน และศึกษาความสัมพันธ์ของความเข้มข้นซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นกับตัวแปรที่เหมาะสม ซึ่งเป็นการตอบคำถามเบื้องต้นสำหรับแนวคิดการประยุกต์ใช้กระบวนการระบบบำบัดชีวภาพไร้อากาศเพื่อการบำบัดน้ำเสียที่ปนเปื้อนด้วยไอออนของโลหะหนัก

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของระดับความเข้มข้นซีโอดี และซัลเฟตที่มีต่อระดับการเกิดซัลเฟตริคชัน
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความเข้มข้นซัลไฟด์ที่เกิดขึ้นกับตัวแปรที่เหมาะสม ในการประเมินความเข้มข้นซัลไฟด์จากระบบไร้อากาศ

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยทำที่ห้องปฏิบัติการภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับปฏิกิริยาการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำเสียภายใต้สภาวะไร้อากาศ และใช้ถังปฏิกรณ์ยูเอเอสบีระดับห้องปฏิบัติการจำนวน 3 ถังที่เหมือนกัน ใช้น้ำเสียสังเคราะห์ที่มีน้ำตาลทรายเป็นแหล่งคาร์บอน และทำการทดลองที่อัตราส่วนซีโอดีต่อซัลเฟต 2 ค่า คือ 2 และ 4 โดยแต่ละอัตราส่วนแปรค่าความเข้มข้นซีโอดี 5 ค่า คือ 400, 600, 800, 1,000 และ 1,200 มก./ล. แปรค่าความเข้มข้นซัลเฟตตามอัตราส่วนซีโอดีต่อซัลเฟต ทำการป้อนน้ำเสียสังเคราะห์เข้าสู่ถังปฏิกรณ์ด้วยเครื่องสูบน้ำ โดยใช้อัตราสูบเท่ากับ 8 ลิตร/วัน เท่ากันทุกๆการทดลอง ทำการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องด้วยการวัดพารามิเตอร์ต่างๆที่จำเป็นของน้ำเข้าและออกจากระบบ จนระบบเข้าสู่สภาวะคงตัวของแต่ละการทดลอง และเก็บผลการทดลองที่สภาวะคงตัวเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ทำการวิเคราะห์ผลและคำนวณค่าต่างๆเพื่อสรุปตอบคำถามของวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่กำหนดขึ้น